

MEB-AGS DENEME-4

Ayrıntılı Çözümler

80 Soru · 110 Dakika · 5 Seçenek

Kitapçık	A
Puanlama	Net = Doğru - (Yanlış / 4)
Düzey	Orta ve orta-üst düzey
Bölüm dağılımı	Sözel Yetenek: 15 soru Sayısal Yetenek: 15 soru Tarih: 6 soru Türkiye Coğrafyası: 6 soru Eğitimin Temelleri ve Türk Millî Eğitim Sistemi: 30 soru Mevzuat: 8 soru

Ad Soyad

Aday No

Salon

İmza

Bu çalışma özgün bir eğitim denemesidir; resmî ÖSYM veya Millî Eğitim Bakanlığı yayını değildir. Soru dağılımı kullanıcı tarafından verilen 80 soruluk AGS yapısına göre düzenlenmiştir.

Cevap Anahtarı

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
D	E	B	D	A	A	C	A	E	E	C	C	D	A	C	C	A	C	D	B
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
A	B	C	B	E	C	E	D	B	C	D	C	E	B	B	C	E	C	E	A
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
D	E	E	A	B	D	B	B	C	E	D	B	B	A	D	A	D	E	D	B
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
D	A	E	A	E	A	B	D	A	E	E	A	C	C	D	B	D	B	C	A

Sözel Yetenek - Çözümler

1. Bir proje, yalnızca etkileyici başlıklar ve iddialı hedefler taşıdığı için değer kazanmaz; o hedeflerin yöntem, takvim ve ölçütlerle içi doldurulmalıdır.

Bu cümledeki “içini doldurmak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bir düşünceyi gereksiz ayrıntılarla uzatmak
- B) Bir planı bütünüyle başkasının görüşüne göre değiştirmek
- C) Bir çalışmanın sorunlu yönlerini görünmez kılmak
- D) Soyut bir öneriyi ayrıntı ve uygulanabilir öğelerle somutlaştırmak
- E) Bir anlatımı kısa ve çarpıcı hâle getirmek

Doğru cevap: D) Soyut bir öneriyi ayrıntı ve uygulanabilir öğelerle somutlaştırmak

“İçini doldurmak”, yalnızca genel hedef söylemekle yetinmeyip o hedefi yöntem, takvim ve ölçüt gibi somut öğelerle desteklemek demektir. Cümlede projenin uygulanabilir ve içerikli hâle getirilmesi vurgulanmıştır.

2. (I) Bir okul gazetesi, öğrencilerin düşüncelerini okul topluluğuna duyurabilecek etkili bir araçtır. (II) Bunun gerçekleşmesi, yazı seçiminde yalnızca birkaç başarılı öğrencinin değil farklı ilgi ve görüşlere sahip öğrencilerin de sürece katılmasına bağlıdır. (III) Editöryal ekip, gönderilen metinleri açık ölçütlerle değerlendirmelidir. (IV) Yazarlara verilen düzenli geri bildirim, metinlerin gelişmesini sağlar. (V) Böylece gazete, yalnızca haber veren değil öğrenciler arasında diyalog kuran bir ortama dönüşür.

Numaralanmış cümlelerden hangisi kendisinden önceki yargının gerçekleşme koşulunu belirtmektedir?

- A) I
- B) III
- C) IV
- D) V
- E) II

Doğru cevap: E) II

II. cümlede okul gazetesinin öğrencilerin sesini duyurabilmesinin, farklı ilgi ve görüşlerden öğrencilerin sürece katılmasına bağlı olduğu belirtilmiştir. “-masına bağlıdır” yapısı doğrudan koşul ilişkisi kurar.

3. Editör, metindeki anlatım bozukluklarını düzeltmiş ama yazara ait söyleyiş biçimini değiştirmemiş; metne kendi parmak izini bırakmaktan özellikle kaçınmıştır.

Bu cümlede “metne kendi parmak izini bırakmamak” sözüyle anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Metindeki bütün kişisel görüşleri çıkarmak

- B) Kendi üslubunu ve yorumunu metne zorla yansıtmamak
- C) Yazarın kullandığı sözcükleri olduğu gibi çoğaltmak
- D) Metnin yalnızca yazım yanlışlarını düzeltmek
- E) Yazarın kimliğini okurdan gizlemek

Doğru cevap: B) Kendi üslubunu ve yorumunu metne zorla yansıtmamak

Parmak izi kişiye özgü bir izdir. Editörün metne kendi parmak izini bırakmaması, düzeltme yaparken kendi üslubunu ve yorumunu yazarın anlatımının önüne geçirmemesi anlamına gelir.

4. (I) Veri görselleştirme, karmaşık sayı kümelerindeki örüntüleri görünür kılabılır. (II) Ancak yanlış ölçeklenmiş bir eksen, küçük farkları olduğundan büyük gösterebilir. (III) Bu nedenle grafiğin türü kadar eksen aralıkları ve başlangıç noktası da dikkatle seçilmelidir. (IV) Örneğin yüzde değişimini göstermek için her durumda pasta grafik kullanmak zorunludur. (V) Okur, grafiği değerlendirirken sunulan verinin yanı sıra sunuş biçimini de sorgulamalıdır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili aşağıdaki değerlendirmelerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede veri görselleştirmenin sağlayabileceği bir yarar belirtilmiştir.
- B) II. cümlede yanıltıcı sunumdan doğabilecek bir risk açıklanmıştır.
- C) III. cümlede önceki uyarıdan hareketle bir öneri sunulmuştur.
- D) IV. cümlede önceki öneriyi destekleyen geçerli bir örnek verilmiştir.
- E) V. cümlede okura eleştirel değerlendirme sorumluluğu yüklenmiştir.

Doğru cevap: D) IV. cümlede önceki öneriyi destekleyen geçerli bir örnek verilmiştir.

IV. cümle, yüzde değişiminin her durumda pasta grafikte gösterilmesi gerektiğini ileri süren yanlış ve aşırı genelleşici bir yargıdır; önceki öneriyi destekleyen geçerli bir örnek değildir. Diğer değerlendirmeler cümlelerin işlevleriyle uyumludur.

5. (I) Sürekli gürültü, öğrencinin dikkatini tek bir göreve yöneltmesini güçleştirebilir. (II) Özellikle beklenmedik ve anlamlı sesler, çalışan belleğin bir bölümünü istemeden meşgul eder. (III) Bu nedenle öğrenme ortamlarında ses düzeyinin yanı sıra sesin sürekliliği ve niteliği de önemlidir. (IV) Müzelerde eserlerin zarar görmemesi için ışık düzeyi belirli sınırlar içinde tutulur. (V) Tam bir sessizlik her zaman gerekli olmasa da öğretim amacına uygun, öngörülebilir bir ses ortamı öğrenmeyi destekler.

Numaralanmış cümlelerden hangisi düşüncenin akışını bozmaktadır?

- A) IV
- B) I
- C) II
- D) III
- E) V

Doğru cevap: A) IV

Parçanın genelinde gürültünün dikkat ve öğrenme üzerindeki etkisi tartışılmaktadır. IV. cümlede ise müzelerdeki aydınlatma koşullarından söz edildiği için konu bütünlüğü bozulmaktadır.

6. Bir kenti yürüyerek tanımak, yalnızca bir noktadan diğerine ulaşmak değildir. Yaya, araçla geçerken fark etmediği cephe ayrıntılarını, sokaklar arasındaki işlev değişimini ve kamusal alanların kullanım biçimini gözlemleyebilir. Ayrıca rotasını anlık meraklarına göre değiştirebilir. ----

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Bu yüzden böyle bir yürüyüşün değeri, kısa sürede çok yer görmekten değil çevreyi dikkatle okuyabilmekten doğar.
- B) Kent içi ulaşımında bütün araçların aynı hızla hareket etmesi gerekir.
- C) Tarihî yapıların yalnızca uzman rehberlerle gezilmesi zorunludur.
- D) Yürüyüş rotaları her mevsim değişmeden korunmalıdır.
- E) Şehir haritaları, insanın çevresiyle kurduğu ilişkiyi bütünüyle gereksiz kılar.

Doğru cevap: A) Bu yüzden böyle bir yürüyüşün değeri, kısa sürede çok yer görmekten değil çevreyi dikkatle okuyabilmekten doğar.

Parçada yürüyüşün gözlem, ayrıntı fark etme ve meraka göre rota değiştirme imkânı sağladığı anlatılmaktadır. Bu düşünceyi en uygun biçimde tamamlayan yargı, yürüyüşün değerini hızdan değil çevreyi okuyabilmekten türeten seçenektir.

7. I. Sonuçta yapılacak müdahalenin düzeyi, eseri yenilemekten çok mevcut özgün malzemeyi koruyacak biçimde belirlenir.

II. Önce eserin hangi malzemelerden üretildiği ve daha önce bir işlem görüp görmediği araştırılır.

III. Bir kültür varlığının restorasyonu, doğrudan onarıma başlamakla değil ayrıntılı incelemeyle başlar.

IV. Ardından çatlak, nem, yüzey kaybı gibi bozulmaların nedenleri ve ilerleme hızı saptanır.

V. Bu bilgiler ışığında kullanılacak yöntemlerin esere verebileceği yarar ve riskler karşılaştırılır.

Numaralanmış cümleler anlamlı bir bütün oluşturacak biçimde sıralandığında baştan üçüncü cümle hangisi olur?

- A) I
- B) II
- C) IV
- D) III
- E) V

Doğru cevap: C) IV

Giriş niteliğindeki III. cümleden sonra “önce” ifadesiyle II, “ardından” sözüyle IV gelir. Daha sonra V ile yöntemler karşılaştırılır ve I ile sonuç belirtilir. Sıralama III-II-IV-V-I olduğundan üçüncü cümle IV’tür.

8. Açık kaynaklı bir yazılımda kaynak kodu belirli lisans koşulları altında incelenebilir, değiştirilebilir ve paylaşılabılır. Bu açıklık, hataların daha geniş bir topluluk tarafından bulunmasını ve farklı ihtiyaçlara uyarlama yapılmasını kolaylaştırabilir. Ne var ki kodun açık olması, projenin kendiliğinden sürdürülebileceği anlamına gelmez. Düzenli bakım, güvenlik güncellemeleri, belgeler ve kullanıcı desteği için zaman ayıran geliştiricilere ve çoğu zaman kurumsal finansmana ihtiyaç vardır.

Bu parçadan aşağıdakilerden hangisi çıkarılamaz?

- A) Açık kaynaklı bütün yazılımların kullanıcıya ücretsiz sunulduğu
- B) Kodun incelenebilir olmasının ortak denetimi kolaylaştırabildiği
- C) Açık kaynak projelerinde bakım ve belgelendirmenin önem taşıdığı
- D) Bir projenin açık olmasının tek başına süreklilik güvencesi vermediği
- E) Topluluk katkısının yazılımın farklı ihtiyaçlara uyarlanmasını destekleyebildiği

Doğru cevap: A) Açık kaynaklı bütün yazılımların kullanıcıya ücretsiz sunulduğu

Parçada açık kaynak lisansının kodu inceleme ve uyarlama imkânı verdiği, fakat sürdürülebilirlik için emek ve finansman gerektiği belirtilmiştir. Yazılımın mutlaka ücretsiz olduğu söylenmediği için bu yargıya ulaşamaz.

9. Bu açıklamaların bütününden çıkarılabilecek koruma ilkesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Standart tohumların tüm koşullarda yerel çeşitlerden daha verimli olduğu
- B) Tohum bankalarının yalnızca ticari değeri yüksek ürünleri saklaması gerektiği
- C) Yerel tohum bilgisinin genetik özelliklerden tamamen bağımsız olduğu
- D) İklim değişikliğinin tarımsal üretim üzerinde etkili olmadığı
- E) Yerel tohumların uzun süre korunması, tohum bankacılığı ile tarladaki üretimin birlikte sürdürülmesine bağlıdır.

Doğru cevap: E) Yerel tohumların uzun süre korunması, tohum bankacılığı ile tarladaki üretimin birlikte sürdürülmesine bağlıdır.

Parça, tohum bankalarının önemli olduğunu ancak tek başına yeterli olmadığını vurgular. Genetik materyalin ve üretim bilgisinin yaşaması için depolama ile çiftçilerin tarladaki canlı kullanımının birbirini tamamlaması gerektiği ana düşüncedir.

10. Bu parçada yerel tohumlar ve tohum bankalarıyla ilgili aşağıdakilerden hangisine değinilmemiştir?

- A) Yerel çeşitlerin kuşaklar boyunca oluşan üretim bilgisini taşıdığına
- B) Standart çeşitlerin yaygınlaşmasının genetik çeşitliliği daraltabileceğine
- C) Farklı çeşitlerin belirsiz çevre koşullarında güvence sağlayabileceğine
- D) Depolanan örneklerin belirli aralıklarla yenilenmesi gerektiğine
- E) Tohum bankalarının saklanan örneklerin ticari piyasa değerini yükselttiğine

Doğru cevap: E) Tohum bankalarının saklanan örneklerin ticari piyasa değerini yükselttiğine

Metinde yerel çeşitlerin bilgi taşıdığı, standartlaşmanın çeşitliliği azaltabildiği, çeşitliliğin güvence olduğu ve örneklerin yenilenmesi gerektiği belirtilmiştir. Ticari piyasa değerinin artmasına ilişkin herhangi bir bilgi yoktur.

11. Parçadaki açıklamalardan hareketle aşağıdaki sonuçlardan hangisine varılabilir?

- A) Bir tohum depoya alındığında çevreye uyum yeteneği sürekli artar.
- B) Yerel çeşitlerin korunması yalnızca çiftçilerin kişisel tercihinin bırakılmalıdır.
- C) Tarımsal standartlaşma kısa vadeli kolaylıklar sağlarken değişen koşullara karşı dayanıklılığı azaltabilir.
- D) Genetik çeşitlilik yalnızca ürünlerin dış görünüşünü etkiler.
- E) Tohum bankalarında saklanan her örnek her yıl tarlaya ekilmek zorundadır.

Doğru cevap: C) Tarımsal standartlaşma kısa vadeli kolaylıklar sağlarken değişen koşullara karşı dayanıklılığı azaltabilir.

Parçada standart çeşitlerin verim ve ürün birliği sağlayabildiği, buna karşılık genetik çeşitliliği daraltabileceği belirtilir. Ayrıca çeşitliliğin iklim ve hastalık belirsizliklerinde güvence olduğu söylenir; dolayısıyla standartlaşmanın dayanıklılığı azaltabileceği çıkarılabilir.

12. Aşağıdaki programlardan hangisi verilen koşulların tümüne uygundur? (Sıralamalar pazartesi sabahтан çarşamba öğleden sonraya doğrudur.)

- A) Ceren - Doruk - Ekin - Fırat - Aylin - Barış
- B) Aylin - Ekin - Barış - Fırat - Ceren - Doruk
- C) Aylin - Fırat - Barış - Ekin - Ceren - Doruk
- D) Ceren - Doruk - Fırat - Barış - Aylin - Ekin
- E) Aylin - Fırat - Ceren - Doruk - Ekin - Barış

Doğru cevap: C) Aylin - Fırat - Barış - Ekin - Ceren - Doruk

Doğru programda Ceren-Doruk çarşamba günü sabah-öğleden sonra yer alır, Barış salı günündedir, Aylin Ekin'den öncedir, Fırat öğleden sonra sunar ve Ekin pazartesi değildir. Diğer seçeneklerden en az biri bu koşullardan birini ihlal eder.

13. Ekin salı sabahı sunum yaparsa Fırat hangi oturumda sunum yapmak zorundadır?

- A) Pazartesi sabah
- B) Salı öğleden sonra
- C) Çarşamba sabah
- D) Pazartesi öğleden sonra
- E) Çarşamba öğleden sonra

Doğru cevap: D) Pazartesi öğleden sonra

Ekin salı sabah olduğunda Barış salı öğleden sonra olmalıdır. Ceren-Doruk ikilisi çarşamba gününe yerleşir. Aylin Ekin'den önce olduğuna göre pazartesi sabah Aylin, geriye kalan pazartesi öğleden sonra da Fırat olur.

14. Ceren pazartesi sabah sunum yaparsa aşağıdaki öğretmenlerden hangisi kesinlikle çarşamba günü sunum yapar?

- A) Ekin
- B) Aylin
- C) Barış
- D) Doruk
- E) Fırat

Doğru cevap: A) Ekin

Ceren pazartesi sabah olduğunda Doruk aynı gün öğleden sonra yer alır. Barış salı günündedir ve Ekin pazartesi olamaz; ayrıca Aylin Ekin'den önce olmalıdır. Geçerli bütün programlarda Ekin çarşamba gününe yerleşir.

15. Aşağıdakilerden hangisi verilen koşullara göre gerçekleşebilir?

- A) Barış'ın pazartesi sabah sunum yapması
- B) Aylin'in çarşamba öğleden sonra sunum yapması
- C) Fırat'ın çarşamba öğleden sonra sunum yapması
- D) Doruk'un salı sabah sunum yapması
- E) Ekin'in pazartesi öğleden sonra sunum yapması

Doğru cevap: C) Fırat'ın çarşamba öğleden sonra sunum yapması

Geçerli programlardan Ceren-Doruk pazartesi, Aylin-Barış salı ve Ekin-Fırat çarşamba olacak biçimde bir düzen kurulabilir; bu durumda Fırat çarşamba öğleden sonradır. Diğer seçenekler doğrudan koşullarla veya zorunlu sıralamayla çelişir.

Sayısal Yetenek - Çözümler

16. Bir hesap makinesine önce $7/8$ ile $1/6$ arasındaki fark, ardından $5/9$ ile $1/3$ toplamı giriliyor. İlk sonuç ikinci sonuca bölündüğünde ekranda hangi kesir görünür?

- A) $17/32$
- B) $34/63$
- C) $51/64$
- D) $51/56$
- E) $64/51$

Doğru cevap: C) $51/64$

İlk parantez $7/8 - 1/6 = 21/24 - 4/24 = 17/24$ olur. İkinci parantez $5/9 + 1/3 = 8/9$ 'dur. Bölme işlemi $17/24 \times 9/8 = 153/192 = 51/64$ sonucunu verir.

17. İki pozitif tam sayının EBOB'u 6, EKOK'u 180'dir. Sayılardan biri 30 olduğuna göre diğeri kaçtır?

- A) 36
- B) 24
- C) 42
- D) 54
- E) 60

Doğru cevap: A) 36

İki pozitif tam sayının çarpımı EBOB ile EKOK'un çarpımına eşittir. Bu nedenle $30 \times x = 6 \times 180 = 1080$ olur ve $x = 1080/30 = 36$ bulunur.

18. İki basamaklı bir doğal sayının rakamları toplamı 11'dir. Rakamları yer değiştirildiğinde sayı 27 artmaktadır. Buna göre ilk sayı kaçtır?

- A) 38
- B) 56
- C) 47
- D) 65
- E) 74

Doğru cevap: C) 47

Sayı $10a+b$ olsun. Ters çevrilmiş sayı $10b+a$ olduğundan $9(b-a)=27$ ve $b-a=3$ 'tür. $a+b=11$ ile birlikte çözüldüğünde $a=4$, $b=7$ bulunur; sayı 47'dir.

19. Bir sınıfta kız öğrencilerin sayısının erkek öğrencilerin sayısına oranı $3/5$ 'tir. Sınıfa 4 kız ve 2 erkek öğrenci katıldığında bu oran $2/3$ oluyor. Başlangıçta sınıfta toplam kaç öğrenci vardır?

- A) 48
- B) 56
- C) 72
- D) 64
- E) 80

Doğru cevap: D) 64

Başlangıç sayıları $3k$ ve $5k$ olsun. Yeni oran $(3k+4)/(5k+2)=2/3$ 'tür. $9k+12=10k+4$ eşitliğinden $k=8$ bulunur. Başlangıç toplamı $8k=64$ 'tür.

20. $|2x - 3| < 5$ eşitsizliğini sağlayan tam sayıların toplamı kaçtır?

- A) 3
- B) 6
- C) 4
- D) 5
- E) 7

Doğru cevap: B) 6

$-5 < 2x-3 < 5$ yazılır. Her tarafa 3 eklenip 2'ye bölündüğünde $-1 < x < 4$ elde edilir. Uygun tam sayılar 0, 1, 2 ve 3 olduğundan toplamı 6'dır.

21. 30 litre %20 tuz içeren bir karışıma yalnızca su eklenerek tuz oranı %15'e düşürülüyor. Buna göre karışıma kaç litre su eklenmiştir?

- A) 10
- B) 6
- C) 8
- D) 12
- E) 15

Doğru cevap: A) 10

Başlangıçta tuz miktarı $30 \times 0,20 = 6$ litredir ve su eklenince bu miktar değişmez. Son hacim $6/0,15 = 40$ litre olmalıdır. Eklenen su $40-30 = 10$ litredir.

22. Maliyeti 800 TL olan bir ürünün etiket fiyatı maliyetinin %25 fazlası olarak belirleniyor. Ürün etiket fiyatı üzerinden %10 indirimle satıldığına göre satıştan elde edilen kâr yüzdesi kaçtır?

- A) %10
- B) %12,5
- C) %15

- D) %20
E) %22,5

Doğru cevap: B) %12,5

Etiket fiyatı $800 \times 1,25 = 1000$ TL'dir. %10 indirimli satış fiyatı 900 TL olur. Kâr 100 TL olduğuna göre maliyete oranı $100/800 = 0,125$, yani %12,5'tir.

23. Bir saat her 3 saatte 4 dakika geri kalmaktadır. Saat 09.00'da doğru zamana ayarlanıyor. Gerçek zaman aynı gün 21.00 olduğunda bu saat kaç gösterir?

- A) 20.40
B) 20.48
C) 20.44
D) 20.52
E) 21.16

Doğru cevap: C) 20.44

09.00 ile 21.00 arasında 12 saat vardır. Saat, dört adet 3 saatlik sürede toplam $4 \times 4 = 16$ dakika geri kalır. Gerçek saat 21.00 iken 20.44'ü gösterir.

24. Bir dikdörtgenin uzun kenarı kısa kenarının iki katından 3 cm fazladır. Dikdörtgenin çevresi 54 cm olduğuna göre alanı kaç santimetrekaredir?

- A) 144
B) 152
C) 160
D) 171
E) 180

Doğru cevap: B) 152

Kısa kenar x , uzun kenar $2x+3$ olsun. $2[x+(2x+3)] = 54$ eşitliğinden $3x+3=27$ ve $x=8$ bulunur. Uzun kenar 19 olduğundan alan $8 \times 19 = 152$ cm²'dir.

25. 1'den 10'a kadar numaralandırılmış kartlardan biri rastgele seçiliyor. Kartın üzerindeki sayının 2'ye veya 3'e tam bölünme olasılığı kaçtır?

- A) 1/2
B) 3/5
C) 2/3
D) 4/5
E) 7/10

Doğru cevap: E) 7/10

2'ye bölünen sayılar 2, 4, 6, 8, 10; 3'e bölünenler 3, 6, 9'dur. Birleşimde 6 yalnız bir kez sayılır ve 7 uygun kart vardır. Toplam 10 kart olduğundan olasılık 7/10'dur.

26. Dört bölgenin 2024 yılı toplamı ile 2025 yılı toplamı arasındaki fark kaç tondur?

- A) 30
- B) 35
- C) 45
- D) 40
- E) 50

Doğru cevap: C) 45

2024 toplamı $40+50+60+45 = 195$ tondur. 2025 toplamı $50+55+75+60 = 240$ tondur. İki toplam arasındaki fark $240-195 = 45$ tondur.

27. 2024'ten 2025'e geri dönüşüm miktarındaki yüzde artışın en yüksek olduğu bölge hangisidir?

- A) Kuzey
- B) Güney
- C) Doğu
- D) Kuzey ve Doğu
- E) Batı

Doğru cevap: E) Batı

Kuzeyde artış %25, Güneyde %10, Doğuda %25, Batıda ise $15/45 = \%33,3$ 'tür. En yüksek oransal artış Batı bölgesinde gerçekleşmiştir.

28. 496 sayısının bölen kodu kaçtır?

- A) 324
- B) 343
- C) 344
- D) 334
- E) 434

Doğru cevap: D) 334

4'ün pozitif bölenleri 1, 2, 4 olduğundan puanı 3; 9'un bölenleri 1, 3, 9 olduğundan puanı 3; 6'nın bölenleri 1, 2, 3, 6 olduğundan puanı 4'tür. Kod 334 olur.

29. Üç basamaklı doğal sayılar arasında bölen kodu 242 olanların sayısı kaçtır?

- A) 16
- B) 32
- C) 24
- D) 40
- E) 64

Doğru cevap: B) 32

Bölen puanı 2 olan rakamlar 2, 3, 5, 7 olmak üzere 4 tanedir. Puanı 4 olan rakamlar 6 ve 8'dir. İlk ve son basamak için 4'er, orta basamak için 2 seçim vardır: $4 \times 2 \times 4 = 32$.

30. Rakamları birbirinden farklı olup bölen kodu 343 olan üç basamaklı doğal sayılar toplanırsa sonuç kaç olur?

- A) 2826
- B) 2866
- C) 2906
- D) 2946
- E) 2986

Doğru cevap: C) 2906

Puanı 3 olan rakamlar 4 ve 9, puanı 4 olanlar 6 ve 8'dir. Rakamların farklı olması için ilk ve son basamak 4 ile 9'un iki sıralaması, orta basamak 6 ya da 8 olur. Sayılar 469, 489, 964 ve 984'tür; toplam 2906'dır.

31. Orhun Yazıtlarında hükümdarların halka hesap verir nitelikte sözler söylemesi, devlet yönetimindeki hataları eleştirmesi ve gelecek kuşaklara öğütlerde bulunması dikkate alındığında aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yönetim anlayışında halka karşı sorumluluk düşüncesinin bulunduğuna
- B) Yazıtların Türk siyasi ve sosyal hayatı hakkında bilgi verdiği
- C) Türk dili ve tarihi için birinci elden kaynak niteliği taşıdığına
- D) İslam hukukunun devlet yönetiminde temel kaynak olarak benimsendiğine
- E) Millî birlik ve bağımsızlık bilincinin önemsendiğine

Doğru cevap: D) İslam hukukunun devlet yönetiminde temel kaynak olarak benimsendiğine

Orhun Yazıtları İslamiyet öncesi Türk tarihine aittir. Metinlerden yönetimde sorumluluk, millî birlik ve dönemin siyasi-sosyal yapısı hakkında sonuç çıkarılabilir; fakat İslam hukukunun benimsendiği söylenemez.

32. Türkiye Selçuklularının önemli ticaret yolları üzerinde kervansaraylar yaptırması, tüccarların zararlarını belirli koşullarda devlet hazinesinden karşılaması ve liman şehirlerini ele geçirmeye çalışması öncelikle hangi amaca yöneliktir?

- A) Tarım üretimini yalnızca saray ihtiyaçlarına ayırmak
- B) Göçebe yaşam biçimini zorunlu hâle getirmek
- C) Ticaret güvenliğini ve ülkenin ekonomik canlılığını artırmak
- D) Merkezî otoriteyi din adamlarına devretmek
- E) Deniz ticaretini yabancı devletlere bırakmak

Doğru cevap: C) Ticaret güvenliğini ve ülkenin ekonomik canlılığını artırmak

Kervansaray, sigorta benzeri zarar karşılama ve limanlara ulaşma politikaları tüccarı koruyup ticaret hacmini büyütmeye yöneliktir. Bu uygulamaların ortak amacı ticaret güvenliği ve ekonomik canlılıktır.

33. Osmanlı Devleti'nde gayrimüslim toplulukların dinî liderleri aracılığıyla ibadet, evlenme-boşanma, eğitim ve bazı iç işlerini düzenleyebilmesi millet sistemi kapsamında değerlendirilir.

Bu uygulama aşağıdakilerden hangisini göstermektedir?

- A) Devlet yönetiminin bütünüyle yerel topluluklara bırakıldığını
- B) Bütün hukuk kurallarının her topluluk için tamamen aynı olduğunu
- C) Gayrimüslimlerin askerî sınıfın tek kaynağı hâline getirildiğini
- D) Osmanlı toplumunda dinî farklılıkların ortadan kaldırıldığını
- E) Farklı dinî toplulukların belirli bir idarî çerçeve içinde kendi kurumlarını sürdürebildiğini

Doğru cevap: E) Farklı dinî toplulukların belirli bir idarî çerçeve içinde kendi kurumlarını sürdürebildiğini

Millet sistemi, merkezî devletin egemenliği sürerken dinî topluluklara bazı kişisel hukuk, eğitim ve ibadet işlerinde örgütlenme imkânı tanımıştır. Bu durum farklılıkların belirli bir idarî çerçevede korunabildiğini gösterir.

34. 1876'da Kanun-ı Esasi'nin ilan edilmesi ve üyelerinin bir bölümü seçimle belirlenen Meclis-i Mebusanın açılması Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki gelişmelerden hangisine doğrudan ortam hazırlamıştır?

- A) Saltanatın aynı yıl kaldırılmasına
- B) Meşrutî yönetime geçilmesine
- C) Cumhuriyetin ilan edilmesine
- D) Halifeliğin kaldırılmasına
- E) Çok partili hayata kesin olarak geçilmesine

Doğru cevap: B) Meşrutî yönetime geçilmesine

Kanun-ı Esasi ile padişahın yanında anayasa ve parlamento unsurlarının yer aldığı I. Meşrutiyet dönemi başlamıştır. Saltanat, halifelik ve cumhuriyetle ilgili diğer gelişmeler çok daha sonraki tarihlerdeki.

35. Misak-ı Millî'de Türk ve Müslüman çoğunluğun yaşadığı toprakların bölünmez bir bütün sayılması, kapitülasyonların kabul edilmemesi ve bazı bölgelerde halkoyuna başvurulmasının istenmesi aşağıdaki amaçlardan hangisiyle en çok ilişkilidir?

- A) Osmanlılık fikrini yeniden canlandırmak
- B) Millî bağımsızlığı ve vatan bütünlüğünü güvence altına almak
- C) Mandat yönetimi kalıcı hâle getirmek
- D) Saltanat yönetiminin yetkilerini genişletmek
- E) Sömürgeci devletler arasında denge kurmak

Doğru cevap: B) Millî bağımsızlığı ve vatan bütünlüğünü güvence altına almak

Misak-ı Millî, Millî Mücadele'nin sınır ve bağımsızlık hedeflerini ortaya koymuştur. Toprak bütünlüğü, kapitülasyonların reddi ve halk iradesi vurguları millî egemenlik ve tam bağımsızlık amacıyla ilgilidir.

36. 1926 tarihli Kabotaj Kanunu ile Türkiye kıyıları arasında yük ve yolcu taşıma hakkının Türk bayraklı gemilere ve Türk vatandaşlarına verilmesi aşağıdaki ilkelerden hangisini güçlendirmeye yöneliktir?

- A) Ümmetçilik ve teokrasi
- B) Manda yönetimi ve kapitülasyonlar
- C) Ekonomik bağımsızlık ve millî egemenlik
- D) Yerel derebeylik ve ayrıcalık
- E) Hanedan egemenliği ve saltanat

Doğru cevap: C) Ekonomik bağımsızlık ve millî egemenlik

Kabotaj hakkının yabancı işletmelerden alınarak Türk vatandaşlarına ve gemilerine verilmesi, deniz taşımacılığında millî denetimi sağlamıştır. Bu nedenle düzenleme ekonomik bağımsızlık ve egemenlik anlayışını güçlendirir.

Türkiye Coğrafyası - Çözümler

37. Türkiye’de genç kıvrım dağlarının, fay hatlarının, sıcak su kaynaklarının ve deprem alanlarının geniş yer kaplaması aşağıdaki özelliklerden hangisiyle daha çok ilişkilidir?

- A) Ortalama yükseltisinin deniz seviyesine çok yakın olmasıyla
- B) Bütün akarsularının aynı denize dökülmesiyle
- C) Kıyılarında gelgit genliğinin çok yüksek olmasıyla
- D) Ekvator üzerinde yer almasıyla
- E) Alp-Himalaya orojenik kuşağında ve hareketli levha sınırlarına yakın bulunmasıyla

Doğru cevap: E) Alp-Himalaya orojenik kuşağında ve hareketli levha sınırlarına yakın bulunmasıyla

Türkiye, Alp-Himalaya kuşağında ve levha hareketlerinin etkili olduğu bir alandadır. Genç dağlar, faylar, depremler ve jeotermal kaynaklar bu tektonik hareketliliğin ortak sonuçlarıdır.

38. Çukurova, Bafra ve Çarşamba gibi delta ovalarında görülen alüvyal topraklarla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

- A) Yalnızca volkanik arazilerde oluşur ve organik madde içermez.
- B) Kireçtaşının çözünmesiyle meydana gelir ve her yerde kırmızı renklidir.
- C) Akarsuların taşıyıp biriktirdiği malzemelerden oluşur ve genellikle tarımsal verimliliği yüksektir.
- D) Şiddetli rüzgârların kayaları aşındırmasıyla oluşan taşlı topraklardır.
- E) Tuzluluk nedeniyle bütün tarım ürünlerinin yetişmesine elverişsizdir.

Doğru cevap: C) Akarsuların taşıyıp biriktirdiği malzemelerden oluşur ve genellikle tarımsal verimliliği yüksektir.

Alüvyal topraklar akarsuların taşıdığı ince malzemeleri ova ve delta alanlarında biriktirmesiyle oluşur. Genç ve mineralce zengin olmaları nedeniyle sulama ve drenaj koşulları uygun olduğunda tarımsal verimleri yüksektir.

39. Kuzey Yarım Küre’de yer alan Türkiye’de aynı dağın güney yamaçlarında karların daha erken erimesi, tarım ürünlerinin daha erken olgunlaşması ve yerleşmelerin daha yüksek kesimlere çıkabilmesi öncelikle hangi kavramla açıklanır?

- A) Yükselti
- B) Boylam
- C) Denizellik
- D) Karasallık
- E) Bakı

Doğru cevap: E) Bakı

Türkiye’de güneşe dönük olan güney yamaçlar daha fazla güneş enerjisi alır. Yamaçların Güneş’e göre konumundan doğan bu farklılık “bakı” olarak adlandırılır ve kar erimesi ile ürün olgunlaşmasını etkiler.

40. Türkiye’de çay tarımının Rize ve çevresinde yoğunlaşmasında aşağıdakilerden hangisi en belirleyici etkidir?

- A) Yıl boyunca nemli, bol yağışlı ve kışları ılıman bir iklimin görülmesi
- B) Yaz kuraklığının çok uzun sürmesi
- C) Günlük sıcaklık farklarının çöl koşullarına yaklaşması
- D) Toprakların yıl boyunca donmuş olması
- E) Sulama suyunun yalnızca yer altından sağlanması

Doğru cevap: A) Yıl boyunca nemli, bol yağışlı ve kışları ılıman bir iklimin görülmesi

Çay, düzenli yağış ve yüksek nem isteyen; şiddetli kış soğuklarından zarar gören bir bitkidir. Doğu Karadeniz kıyılarındaki bol yağışlı ve ılıman iklim bu ürünün Rize çevresinde yoğunlaşmasını sağlar.

41. Türkiye’nin hidroelektrik enerji potansiyelinin yüksek olmasında aşağıdakilerden hangisi daha etkili olmuştur?

- A) Gelgit genliğinin bütün kıyılarda yüksek olması
- B) Akarsuların tamamının düzenli rejimli olması
- C) Ülke yüz ölçümünün çok küçük olması
- D) Yer şekillerinin engebeli ve akarsu yatak eğimlerinin fazla olması
- E) Bütün göllerin tuzlu ve kapalı havzada bulunması

Doğru cevap: D) Yer şekillerinin engebeli ve akarsu yatak eğimlerinin fazla olması

Hidroelektrik üretimde suyun düşü ve akış gücü önemlidir. Türkiye’nin yüksek ve engebeli olması, akarsuların kısa mesafelerde büyük yükselti farkları aşmasına ve hidroelektrik potansiyelin artmasına yol açar.

42. Akdeniz ve Karadeniz bölgelerinin bazı kesimlerinde hayvancılıkla uğraşan toplulukların yaz aylarında serin ve otlak bakımından zengin yüksek alanlara çıkıp kışın daha alçak kesimlere dönmesi aşağıdaki faaliyetlerden hangisidir?

- A) Nadas
- B) Entansif tarım
- C) Seracılık
- D) Kıyı balıkçılığı
- E) Yaylacılık

Doğru cevap: E) Yaylacılık

Mevsime bağlı olarak alçak kışlaklardan yüksek ve serin otlaklara çıkılması yaylacılık olarak adlandırılır. Bu hareket, sıcaklık ve otlak koşullarından yararlanma amacı taşıyan geleneksel bir hayvancılık uygulamasıdır.

Eğitimin Temelleri ve Türk Millî Eğitim Sistemi - Çözümler

43. Bir okul programında değişmeyen evrensel doğrulara, aklın disipline edilmesine, klasik eserlerin okunmasına ve öğretmenin entelektüel rehberliğine ağırlık verilmektedir. Bu program aşağıdaki eğitim felsefelerinden hangisine daha yakındır?

- A) İlerlemecilik
- B) Yeniden kurmacılık
- C) Natüralizm
- D) Varoluşçuluk
- E) Daimicilik

Doğru cevap: E) Daimicilik

Daimicilik, değişmeyen evrensel gerçekleri, akıl eğitimi ve klasik eserleri merkeze alır. Öğretmenin bilgi ve düşünce geleneğini aktaran güçlü bir rehber olması da bu felsefenin temel özelliklerindendir.

44. Bir öğretmen derslerini öğrencilerin günlük yaşam sorunlarından hareketle düzenlemekte, grup çalışmasına ve problem çözmeye yer vermekte, sınıf kararlarını öğrencilerle birlikte almaktadır. Bu yaklaşım en çok hangi eğitim felsefesini yansıtır?

- A) İlerlemecilik
- B) Esasicilik
- C) Daimicilik
- D) İdealizm
- E) Realizm

Doğru cevap: A) İlerlemecilik

İlerlemecilik, eğitimi yaşamın kendisi olarak görür; öğrencinin etkin katılımını, iş birliğini, demokratik sınıf ortamını ve gerçek sorunlar üzerinden problem çözmeyi savunur. Verilen uygulamalar bu özelliklerle örtüşür.

45. Bir çocuk okulda sıra bekleme, ortak kurallara uyma, farklı görüşleri dinleme ve grup sorumluluğu üstlenme davranışlarını kazanmıştır. Bu durum eğitimin hangi toplumsal işlevine örnektir?

- A) Ekonomik büyümeyi hızlandırma
- B) Toplumsallaştırma
- C) Siyasal seçkin yetiştirme
- D) Bireysel tedavi sağlama
- E) Coğrafi hareketliliği azaltma

Doğru cevap: B) Toplumsallaştırma

Toplumsallaşma, bireyin içinde yaşadığı toplumun norm, değer ve davranış kalıplarını öğrenip içselleştirmesidir. Sıra bekleme, ortak kurala uyma ve grup sorumluluğu bu sürecin tipik örnekleridir.

46. Bir il millî eğitim müdürlüğü sınırlı bütçesini öğretmenlerin hizmet içi eğitime ayırdığı için aynı yıl planlanan fen laboratuvarını kuramamıştır. Bu kararda vazgeçilen en iyi alternatifin değeri hangi kavramla açıklanır?

- A) İnsan sermayesi
- B) Ölçek ekonomisi
- C) Sosyal hareketlilik
- D) Fırsat maliyeti
- E) Kültürel gecikme

Doğru cevap: D) Fırsat maliyeti

Fırsat maliyeti, kıt kaynak bir seçeneğe ayrıldığında vazgeçilen en değerli alternatifin değeridir. Bütçe hizmet içi eğitime yöneltince kurulamayan laboratuvar, kararın fırsat maliyetini temsil eder.

47. Kırsal bölgelerin öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla kurulan; derslerin tarım, teknik çalışma ve kültür etkinlikleriyle birlikte yürütüldüğü eğitim kurumları aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Enderun Mektebi
- B) Köy Enstitüleri
- C) Darülfünun
- D) Medresetü'l-Kuzat
- E) Sahn-ı Seman Medreseleri

Doğru cevap: B) Köy Enstitüleri

Köy Enstitüleri, köye öğretmen ve kalkınma öncüsü yetiştirmek amacıyla kurulmuş; iş içinde, üretime dayalı ve çok yönlü eğitimi benimsemiştir. Diğer kurumlar farklı dönem ve amaçlara aittir.

48. Dil gelişimi için biyolojik bir kapasiteyle doğan bir çocuğun zengin sözel etkileşim bulunan ortamda daha geniş kelime dağarcığı geliştirmesi aşağıdaki ilkelerden hangisini en iyi açıklar?

- A) Gelişimin yalnızca kalıtım tarafından belirlenmesi
- B) Gelişimin kalıtım ve çevrenin etkileşimiyle gerçekleşmesi
- C) Çevrenin bütün bireylerde aynı sonucu doğurması
- D) Gelişim alanlarının birbirinden bütünüyle bağımsız olması
- E) Gelişimin yaşamın yalnızca ilk yılında tamamlanması

Doğru cevap: B) Gelişimin kalıtım ve çevrenin etkileşimiyle gerçekleşmesi

Çocuğun biyolojik kapasitesi kalıtsal temeli, zengin sözel ortam ise çevresel katkıyı gösterir. Gelişim çoğu özellikte bu iki etmenin karşılıklı etkileşimiyle ortaya çıkar; tek bir etkene indirgenemez.

49. Ergenlik dönemindeki bir bireyin kimliğini oluşturmada, akranlarıyla olgun ilişkiler kurması ve mesleki geleceğine ilişkin kararlar vermesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklanır?

- A) Olgunlaşma hızı
- B) Refleks
- C) Gelişim görevi
- D) Duyusal eşik
- E) Koşulsuz tepki

Doğru cevap: C) Gelişim görevi

Gelişim görevi, belirli bir yaşam döneminde bireyden beklenen ve başarıyla yerine getirilmesi sonraki uyumu kolaylaştıran sorumluluklardır. Kimlik, ilişki ve meslek kararı ergenliğin başlıca gelişim görevlerindendir.

50. Bir öğrenci, “Yer çekimi olmasaydı gezegenlerde yaşam nasıl değişirdi?” sorusuna olası değişkenleri sistemli biçimde düşünerek varsayımlar üretmekte ve sonuçlarını mantıksal olarak sınamaktadır. Piaget’ye göre bu öğrenci hangi bilişsel dönemin özelliğini göstermektedir?

- A) Duyusal-motor dönem
- B) İşlem öncesi dönem
- C) Somut işlemler dönemi
- D) Gizil dönem
- E) Soyut işlemler dönemi

Doğru cevap: E) Soyut işlemler dönemi

Soyut işlemler döneminde birey, doğrudan gözlenmeyen olasılıklar üzerinde düşünebilir, hipotez kurabilir ve değişkenleri sistemli biçimde sınayabilir. Verilen varsayımsal akıl yürütme bu döneme özgüdür.

51. Bir çocuk yapbozu tamamlarken “Önce köşeleri bulacağım, sonra aynı renkleri yan yana getireceğim.” diyerek kendi davranışını sesli biçimde yönlendirmektedir. Vygotsky bu durumu aşağıdaki kavramlardan hangisiyle açıklar?

- A) Nesne sürekliliği
- B) Korunum
- C) Tepkisel koşullanma
- D) Özel konuşma
- E) Olumsuz aktarma

Doğru cevap: D) Özel konuşma

Vygotsky'ye göre çocuklar problem çözerken kendilerine yönelik sesli konuşmayı davranışlarını planlamak ve düzenlemek için kullanırlar. Özel konuşma zamanla içselleşerek iç konuşmaya dönüşür.

52. Lise öğrencisi farklı meslekleri, değerleri ve toplumsal rolleri araştırmakta; “Nasıl bir insan olmak istiyorum?” sorusuna tutarlı bir yanıt oluşturmaya çalışmaktadır. Erikson’a göre bu bireyin temel çatışması hangisidir?

- A) Güvene karşı güvensizlik
- B) Kimliğe karşı rol karmaşası
- C) Özerkliğe karşı kuşku ve utanç
- D) Girişimciliğe karşı suçluluk
- E) Üretkenliğe karşı durgunluk

Doğru cevap: B) Kimliğe karşı rol karmaşası

Erikson’a göre ergenlikte temel psikososyal görev, değerler, meslek ve roller arasında tutarlı bir kimlik geliştirmektir. Bu süreç başırlamadığında rol karmaşası yaşanabilir.

53. Bir öğrenci “Yasalar toplumsal düzen için gereklidir; ancak temel hakları açıkça zedeleyen bir yasa demokratik yollarla değiştirilebilmelidir.” demektedir. Kohlberg’e göre bu düşünce hangi ahlak evresine örnektir?

- A) İtaat ve ceza
- B) Toplumsal sözleşme ve bireysel haklar
- C) Saf çıkarıcı eğilim
- D) İyi çocuk eğilimi
- E) Kanun ve düzen

Doğru cevap: B) Toplumsal sözleşme ve bireysel haklar

Toplumsal sözleşme evresinde birey yasaları değişmez buyruklar olarak değil, hakları ve ortak yararı korumak için oluşturulmuş anlaşmalar olarak görür. Temel haklara aykırı yasaların değiştirilebileceğini savunmak bu evreyi gösterir.

54. Bir köpeğe zil sesinden sonra uzun süre yiyecek verilmiş ve köpek yalnızca zile de salya göstermeye başlamıştır. Daha sonra zil birçok kez yiyecek verilmeden çalındığında salya tepkisi giderek azalmıştır. Bu durum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sönme
- B) Kendiliğinden geri gelme
- C) Genelleme
- D) Ayırt etme
- E) Üst düzey koşullanma

Doğru cevap: A) Sönme

Koşullu uyarıcı olan zil, koşulsuz uyarıcı yiyecek olmadan tekrarlandığında koşullu tepki zayıflar. Klasik koşullanmada bu azalma ve kaybolma sürecine sönme denir.

55. Öğretmen, ödevlerini iki hafta boyunca düzenli yapan öğrencinin her gün imza kontrolüne girme zorunluluğunu kaldırmıştır. Öğrencinin düzenli ödev yapma davranışı artmıştır. Bu uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Olumlu ceza
- B) Olumsuz ceza
- C) Sönme
- D) Olumsuz pekiştirme
- E) Tepki genellemesi

Doğru cevap: D) Olumsuz pekiştirme

İstenen davranışın ardından rahatsız edici bir durum olan günlük kontrol kaldırılmış ve davranışın tekrarlanma olasılığı artmıştır. Hoş olmayan uyarıcının kaldırılmasıyla davranışın güçlenmesi olumsuz pekiştirme.

56. Bir öğrenci haftalık çalışma hedefi belirlemekte, her gün ilerlemesini kaydetmekte, hedefe ulaşamadığında kullandığı stratejiyi değiştirmektedir. Bu davranış aşağıdaki kavramlardan hangisine örnektir?

- A) Öz düzenleme
- B) Gölgeleme
- C) Bitişiklik
- D) Duyarsızlaşma
- E) Gizil öğrenme

Doğru cevap: A) Öz düzenleme

Öz düzenleme; hedef belirleme, kendi davranışını izleme, sonuçları değerlendirme ve gerektiğinde strateji değiştirme süreçlerini içerir. Öğrencinin yaptığı bütün işlemler bu döngüyü yansıtır.

57. Bir öğrenci 192319381923 gibi uzun bir sayı dizisini 1923-1938-1923 biçiminde anlamlı birimlere ayırarak daha kolay hatırlamaktadır. Bu strateji aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sönme
- B) Karşıt koşullanma
- C) Dolaylı ceza
- D) Gruplama (kümeleme)
- E) Duyusal kayıt

Doğru cevap: D) Gruplama (kümeleme)

Çalışma belleğinin sınırlı kapasitesi, birden çok öğenin anlamlı kümeler hâline getirilmesiyle daha verimli kullanılabilir. Sayıların tarih benzeri gruplara ayrılması gruplama ya da kümeleme stratejisidir.

58. Bir öğrenci birkaç başarısızlıktan sonra “Ne kadar çalışırsam çalışayım matematik yeteneğim yok; sonuç değişmez.” diyerek yeni soruları denemekten vazgeçmektedir. Bu durum en iyi hangi kavramla açıklanır?

- A) İçsel güdülenme
- B) Olumlu aktarma
- C) Bilişsel çelişki
- D) Kendini gerçekleştirme
- E) Öğrenilmiş çaresizlik

Doğru cevap: E) Öğrenilmiş çaresizlik

Öğrenci başarısızlığı değişmez ve kontrol edilemez gördüğü düşük yeteneğe bağlamakta, çabanın sonucu değiştirmeyeceğine inanmaktadır. Bu beklenti, denemeyi bırakmaya yol açan öğrenilmiş çaresizlik örneğidir.

59. Dönem başında sınıf kurallarını öğrencilerle tartışarak belirleyen, kuralların gerekçelerini açıklayan ve ihlallerde herkese önceden bilinen tutarlı sonuçlar uygulayan öğretmenin yaklaşımı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Baskıcı sınıf yönetimi
- B) İlgisiz sınıf yönetimi
- C) Tam serbestlikçi yaklaşım
- D) Demokratik sınıf yönetimi
- E) Tepkisel ceza yönetimi

Doğru cevap: D) Demokratik sınıf yönetimi

Demokratik yaklaşımda öğrenciler karar sürecine katılır, kuralların nedenleri anlaşılır ve sorumluluk paylaşılır. Öğretmenin tutarlı fakat katılımcı tutumu baskıcı ya da ilgisiz değil demokratik sınıf yönetimidir.

60. Bir sosyal bilgiler öğretmeni yerleşme konusuna öğrencilerin yaşadığı mahalledeki yapı ve işlevleri inceleterek başlamış, daha sonra Türkiye ve dünyadaki yerleşme örüntülerine geçmiştir. Bu uygulama hangi öğretim ilkesine uygundur?

- A) Bilinmeyenden bilinene
- B) Yakından uzağa
- C) Soyuttan somuta
- D) Zordan kolayla
- E) Bütünden parçaya

Doğru cevap: B) Yakından uzağa

Öğrencinin yakın çevresindeki mahalleden başlayıp ülke ve dünya ölçeğine ilerlemek, öğrenmeyi yaşantıya bağlar. Bu sıralama yakından uzağa öğretim ilkesinin açık bir uygulamasıdır.

61. Öğrenciler altı hafta boyunca okul bahçesindeki su tüketimini incelemiş, farklı derslerden yararlanarak çözüm tasarlamış ve çalışan bir yağmur suyu toplama modeli ile rapor sunmuştur. Bu süreç hangi yaklaşıma örnektir?

- A) Düz anlatım
- B) Programlı öğretim
- C) Bireysel çalışma kâğıdı
- D) Proje tabanlı öğrenme
- E) Tamamen ezbere öğrenme

Doğru cevap: D) Proje tabanlı öğrenme

Proje tabanlı öğrenmede öğrenciler uzun süreli, gerçek yaşamla ilişkili bir problem üzerinde araştırma yapar ve somut bir ürün ortaya koyar. Model ve rapor üretilmesi bu yaklaşımın belirgin özelliğidir.

62. Bir karar tartışmasında öğretmen öğrencilerden yalnızca planın risklerini, zayıf yönlerini ve ortaya çıkarabileceği sorunları değerlendirmelerini istemiştir. Altı şapkalı düşünme tekniğine göre hangi şapka kullanılmaktadır?

- A) Siyah şapka
- B) Beyaz şapka
- C) Kırmızı şapka
- D) Sarı şapka
- E) Yeşil şapka

Doğru cevap: A) Siyah şapka

Altı şapkalı düşünmede siyah şapka eleştirel ve temkinli bakışı temsil eder; riskler, sakıncalar ve olası hatalar incelenir. Verilen görev bu işlevle doğrudan örtüşmektedir.

63. Bir üniteye grup üyelerinin her biri farklı bir alt konuda uzmanlaşmış, daha sonra asıl grubuna dönerek öğrendiklerini arkadaşlarına öğretmiştir. Bu iş birlikli öğrenme tekniği hangisidir?

- A) Beyin fırtınası
- B) Kartopu
- C) Görüş geliştirme
- D) Panel
- E) Ayrılıp birleşme (Jigsaw)

Doğru cevap: E) Ayrılıp birleşme (Jigsaw)

Jigsaw tekniğinde öğrenciler önce uzman gruplarında bir alt konuyu öğrenir, ardından kendi asıl gruplarına dönerek bu bilgiyi diğer üyelere öğretir. Tanımlanan uzmanlaşma ve geri dönüş yapısı tekniğin ayırt edici özelliğidir.

64. Bir dijital öğretim materyali içeriği küçük adımlara ayırmakta, her adımda öğrenciden etkin bir yanıt istemekte, hemen dönüt vermekte ve öğrencinin kendi hızında ilerlemesine izin vermektedir. Bu uygulama aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Programlı öğretim
- B) Sunuş yoluyla öğretim
- C) Gösterip yaptırma
- D) Yaratıcı drama
- E) İstasyon

Doğru cevap: A) Programlı öğretim

Küçük adımlar, etkin katılım, anında dönüt, bireysel hız ve başarı ilkeleri programlı öğretimin temel özellikleridir. Materyalin yapısı bu yaklaşımı doğrudan göstermektedir.

65. Bir başarı testi aynı öğrenci grubuna benzer koşullarda iki kez uygulandığında birbirine çok yakın sonuçlar vermektedir. Bu özellik testin öncelikle hangi niteliğinin yüksek olduğunu gösterir?

- A) Kapsam geçerliği
- B) Kullanışlılık
- C) Yordama geçerliği
- D) Objektiflik
- E) Güvenirlik

Doğru cevap: E) Güvenirlik

Güvenirlik, ölçme sonuçlarının tesadüfi hatalardan olabildiğince arınmış ve tutarlı olmasıdır. Aynı grupta benzer koşullarda yakın sonuçlar elde edilmesi test-tekrar test kararlılığına işaret eder.

66. Bir sertifika programında katılımcının başarılı sayılması için önceden belirlenen 100 puan üzerinden en az 70 puan alma koşulu kullanılmaktadır. Katılımcılar birbirleriyle karşılaştırılmamaktadır. Bu değerlendirme türü hangisidir?

- A) Mutlak (ölçüt bağımlı) değerlendirme
- B) Bağıl değerlendirme
- C) Norma dayalı değerlendirme
- D) Tanılayıcı değerlendirme
- E) Dolaylı ölçme

Doğru cevap: A) Mutlak (ölçüt bağımlı) değerlendirme

Başarı ölçütü grup performansına göre değil, önceden belirlenmiş 70 puan sınırına göre verilmiştir. Bu nedenle değerlendirme mutlak ya da ölçüt bağımlıdır; bağıl değerlendirmede bireyler birbirleriyle karşılaştırılır.

67. CIPP program değerlendirme modelinde bir program uygulanırken etkinliklerin plana uygun yürüyüp yürümediğini, karşılaşılan aksaklıkları ve gerekli düzeltmeleri belirlemeye yönelik değerlendirme hangi boyuttur?

- A) Bağlam değerlendirmesi
- B) Süreç değerlendirmesi
- C) Girdi değerlendirmesi
- D) Ürün değerlendirmesi
- E) Yalnızca maliyet değerlendirmesi

Doğru cevap: B) Süreç değerlendirmesi

CIPP modelinde bağlam ihtiyaçları, girdi kaynak ve stratejileri, süreç uygulamanın işleyişini, ürün ise sonuçları inceler. Uygulama sırasında aksaklıkları izleme ve düzeltme yapma süreç değerlendirmesidir.

68. Bir öğrenci, ilköğretimin ardından çıraklık temelli eğitim almak üzere mesleki eğitim merkezine kaydolmuştur. Bu kurum Türk millî eğitim sisteminde hangi basamak içinde değerlendirilir?

- A) Okul öncesi eğitim
- B) İlkokul
- C) Ortaokul
- D) Ortaöğretim
- E) Yükseköğretim

Doğru cevap: D) Ortaöğretim

1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'ndaki sistem yapısına göre ortaöğretim; genel, mesleki ve teknik öğretim kurumlarıyla birlikte mesleki eğitim merkezlerini de kapsar.

69. Bir öğretim programı öğrencinin akademik yetkinliğini geliştirirken dürüstlük, sorumluluk, merhamet ve toplumsal fayda gibi değerleri eyleme dönüştürmesini de hedeflemektedir. Bu yaklaşım Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli'nin hangi nihai insan tasavvuruyla daha çok örtüşür?

- A) Yetkin ve erdemli insan
- B) Yalnızca sınav başarısı yüksek insan
- C) Sadece ekonomik üretkenliği önemseyen insan
- D) Toplumsal bağlardan bütünüyle bağımsız insan
- E) Bilgiyi davranıştan ayrı tutan insan

Doğru cevap: A) Yetkin ve erdemli insan

Türkiye Yüzyılı Maarif Modeli bilgi ve beceriyle ahlaki-değer gelişimini bütüncül biçimde ele alır. Akademik yetkinliğin erdemli eylemle birleşmesi "yetkin ve erdemli insan" hedefini yansıtır.

70. Bir öğretmen aynı kazanımı değerlendirmek için öğrencilerin ister poster, ister podcast, ister deney raporu hazırlamasına izin vermiştir. Bu uygulamada farklılaştırılan temel boyut aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İçerik
- B) Süreç
- C) Öğrenme ortamı
- D) Hazırbulunuşluk
- E) Ürün

Doğru cevap: E) Ürün

Öğrencilerin öğrendiklerini hangi biçimde ortaya koyacaklarına ilişkin farklı seçenekler sunulmuştur. Poster, podcast ve rapor alternatifleri, farklılaştırılmış öğretimde ürün boyutunun uyarlanmasıdır.

71. Bir öğretmenin dönem sonu notları kesinleşmeden önce öğrencilerden birinin velisinden yüksek maddi değeri olan bir hediye kabul etmesi öncelikle hangi etik sorunu doğurur?

- A) Mesleki gelişime katılma
- B) Öğrenciyi destekleme
- C) Kaynakları verimli kullanma
- D) Bilimsel araştırma yapma
- E) Çıkar çatışması ve tarafsızlığın zedelenmesi

Doğru cevap: E) Çıkar çatışması ve tarafsızlığın zedelenmesi

Not verme yetkisi sürerken pahalı hediye kabul edilmesi, öğretmenin kararının etkilenebileceği veya öyle algılanabileceği bir çıkar çatışması yaratır. Bu durum tarafsızlık ve adalet ilkelerine güveni zedeler.

72. Bir çevrim içi derste videolara altyazı eklenmesi, görsellere alternatif metin yazılması ve bütün işlevlerin klavyeyle kullanılabilir hâle getirilmesi öncelikle hangi amaca hizmet eder?

- A) Dijital erişilebilirliği artırmaya
- B) İçeriği yalnızca hızlandırmaya
- C) Öğrenci verilerini reklam amacıyla toplamaya
- D) Bütün öğrencileri aynı öğrenme yoluna zorlamaya
- E) Kaynakların doğruluğunu denetlemeyi bırakmaya

Doğru cevap: A) Dijital erişilebilirliği artırmaya

Altıyazı, alternatif metin ve klavye ile kullanım; işitme, görme veya motor farklılıkları olan kullanıcıların içeriğe erişimini kolaylaştırır. Bu düzenlemeler dijital erişilebilirliğin temel uygulamalarıdır.

Mevzuat - Çözümler

73. 1982 Anayasası'na göre eğitim ve öğretim; Atatürk ilkeleri ve inkılapları doğrultusunda, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına göre aşağıdakilerden hangisinin gözetim ve denetimi altında yapılır?

- A) Yalnızca belediyelerin
- B) Siyasi partilerin
- C) Devletin
- D) Özel şirketlerin
- E) Meslek odalarının

Doğru cevap: C) Devletin

Anayasa'nın eğitim ve öğrenim hakkını düzenleyen hükmüne göre eğitim ve öğretim, çağdaş bilim ve eğitim esaslarına uygun olarak Devletin gözetim ve denetimi altında yürütülür.

74. 1982 Anayasası'na göre Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri normal koşullarda kaç yılda bir aynı gün yapılır?

- A) 3
- B) 4
- C) 5
- D) 6
- E) 7

Doğru cevap: C) 5

Anayasa'ya göre TBMM ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri beş yılda bir aynı gün yapılır. Erken seçim veya seçimlerin yenilenmesi gibi istisnai durumlar bu genel dönem kuralını değiştirmez.

75. 1982 Anayasası'na göre hizmete alınmada aşağıdakilerden hangisi dışında hiçbir ayırım gözetilemez?

- A) Adayın ailesinin ekonomik durumu
- B) Adayın siyasi görüşü
- C) Adayın doğduğu il
- D) Görevin gerektirdiği nitelikler
- E) Adayın sosyal çevresi

Doğru cevap: D) Görevin gerektirdiği nitelikler

Anayasa, her Türkün kamu hizmetine girme hakkına sahip olduğunu ve hizmete alınmada görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemeyeceğini belirtir.

76. 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu'nda Türk millî eğitiminin genel amaçları dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisi bu amaçlarla bağdaşmaz?

- A) Beden, zihin, ahlak, ruh ve duygu bakımından dengeli ve sağlıklı kişilik geliştirmek
- B) Bireyleri eleştirel düşünmeden uzak, yalnızca verilen bilgiyi tekrarlayan kişiler olarak yetiştirmek
- C) Hür ve bilimsel düşünme gücüne, geniş bir dünya görüşüne sahip olmak
- D) İnsan haklarına saygılı ve topluma karşı sorumluluk duyan bireyler yetiştirmek
- E) Yapıcı, yaratıcı ve verimli kişiler yetiştirmek

Doğru cevap: B) Bireyleri eleştirel düşünmeden uzak, yalnızca verilen bilgiyi tekrarlayan kişiler olarak yetiştirmek

Kanunun genel amaçları; dengeli kişilik, hür ve bilimsel düşünme, insan haklarına saygı, sorumluluk, yapıcılık ve yaratıcılık gibi nitelikleri öne çıkarır. Eleştirel düşünmeden uzak ezberci birey yetiştirme bu amaçlarla çelişir.

77. Bir okulun eğitim etkinliklerini planlarken velilerin görüşlerine düzenli olarak başvurması, aile katılımını güçlendirmesi ve okul çevresindeki imkânları ortak kullanması 1739 sayılı Kanun'daki hangi temel ilkeyle en çok ilişkilidir?

- A) Yöneltilme
- B) Karma eğitim
- C) Süreklilik
- D) Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin iş birliği
- E) Laiklik

Doğru cevap: D) Eğitim kampüsleri ve okul ile ailenin iş birliği

1739 sayılı Kanun, eğitim kurumlarının verimli kullanımını ve okul ile ailenin iş birliğini temel ilkeler arasında düzenler. Velilerin planlamaya katılması ve çevre imkânlarının ortak kullanılması bu ilkeye örnektir.

78. Ayşe ile Mehmet ilköğrenim çağındadır ve aileleri onları bir devlet ilköğretim okuluna kaydettirmiştir. 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu bakımından bu durumu doğru açıklayan yargı hangisidir?

- A) Zorunluluk yalnız Mehmet için geçerlidir.
- B) Her ikisi için de ilköğretim zorunludur ve devlet okulunda parasızdır.
- C) Devlet okulunda öğrenim görebilmeleri için yıllık ücret ödemeleri gerekir.
- D) Okula devam edip etmemeleri tamamen ailelerinin isteğine bağlıdır.
- E) İlköğretim yalnız özel okullarda tamamlanabilir.

Doğru cevap: B) Her ikisi için de ilköğretim zorunludur ve devlet okulunda parasızdır.

222 sayılı Kanuna göre ilköğretim, ilköğrenim çağındaki kız ve erkek çocuklar için zorunludur; devlet okullarında parasız yürütülür. Bu nedenle Ayşe ve Mehmet için aynı zorunluluk ve parasızlık kuralı geçerlidir.

79. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu’na göre hazırlık eğitime alınacak adaylarda aşağıdaki koşullardan hangisinin bulunması gerekir?

- A) Herhangi bir siyasi partiye üye olmak
- B) En az on yıl özel okulda çalışmış olmak
- C) Kamu haklarından yoksun bulunmamak
- D) Askerlik hizmetini mutlaka fiilen tamamlamış olmak
- E) Bir yükseköğretim kurumunda öğretim üyesi olmak

Doğru cevap: C) Kamu haklarından yoksun bulunmamak

Hazırlık eğitime kabul şartları arasında Türk vatandaşı olmak, kamu haklarından yoksun bulunmamak, sağlık ve sınav koşullarını taşımak gibi hükümler vardır. Seçenekler içinde doğru koşul kamu haklarından yoksun bulunmamaktır.

80. 7528 sayılı Öğretmenlik Mesleği Kanunu’ndaki hazırlık eğitime kabul sürecinde adayların puan alması gereken sınav aşağıdaki kurumlardan hangisi tarafından yapılır?

- A) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)
- B) Yükseköğretim Kurulu
- C) Türkiye Büyük Millet Meclisi
- D) Sayıştay
- E) Danıştay

Doğru cevap: A) Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi (ÖSYM)

Kanunda hazırlık eğitime alınacakların, ÖSYM tarafından yapılan sınavda Bakanlığın belirlediği puanı alması öngörülür. Bu nedenle sınavı yapan kurum Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezidir.